

Prof. dr. Kristoff Corten, heupchirurg (rechts): "Sinds bijna anderhalf jaar monitoren de heupchirurgen actief de kwaliteit van de zorg bij alle patiënten die een heupoperatie ondergaan in het ZOL."

GEÏNTEGREERD TRAJECT VOOR HEUPPROTHESEPATIËNTEN LEIDT TOT HOOGKWALITATIEVE ZORG

Uit nieuwe cijfers blijkt dat de kwaliteit van zorg voor patiënten die een heupprothese krijgen in het ZOL uitermate hoog is. "Dit is het resultaat van het geïntegreerde traject dat wij onze patiënten kunnen aanbieden," aldus heupchirurg prof. dr. Kristoff Corten.

Sinds bijna anderhalf jaar monitoren de heupchirurgen actief de kwaliteit van de zorg bij alle patiënten die een heupoperatie ondergaan in het ZOL. Meer dan 1.000 patiënten met een totale heupprothese werden zo reeds opgevolgd. Om dit te realiseren, maken ze gebruik van een 'slim' softwaresysteem - ontwikkeld door de Vlaamse startup Lynxcare - dat relevante parameters automatisch detecteert in de brondossiers, deze codeert én vertaalt naar klinische inzichten, bruikbaar voor de patiënt of zorgverlener.

Deze innovatieve technologie is zeer gebruiksvriendelijk voor de arts en de patiënt. Prof. dr. Kristoff Corten: "Patiënten die op onze operatielijst komen, krijgen de uitnodiging om in te stappen. Wie meedoet, krijgt een CareCard waarmee hij kan inloggen op een portaal. Dit portaal bevat informatie over het traject dat hij zal doorlopen en de voorbereidingen die hij zelf moet treffen. Daarnaast wordt aan de patiënt gevraagd om voor en na de operatie een vragenlijst in te vullen. Nieuwe bevestigingen in verband met het functioneren volgen na zes maanden, één, twee, vijf en tien jaar. Het systeem zal de patiënt telkens automatisch uitnodigen per sms of e-mail om de vragenlijst in te vullen."

Wat is de waarde van 'patient reported' parameters?

Prof. dr. Kristoff Corten: "Patient reported' parameters zijn zeer waardevol voor de opvolging van patiënten en de interne bijsturing. Maar ook om nieuwe patiënten beter te

informer over wat ze kunnen verwachten: hoe ingrijpend is een ingreep voor het functioneren, brengt de ingreep veel pijn met zich mee, wat is de kans dat de operatie en de revalidatie goed verlopen, wat is het risico op een complicatie, hoe dikwijls en waarom is er een tweede interventie nodig..."

Kunnen jullie de data vergelijken met soortgelijke data uit andere ziekenhuizen?

"Intussen zijn er een tiental Belgische en buitenlandse ziekenhuizen ingestapt bij Lynxcare en beschikt het systeem over data van duizenden patiënten. Op die manier kunnen patiënten niet alleen zichzelf opvolgen maar kunnen wij ook zien hoe het met hen gaat, ten opzichte van 'vergelijkbare' anderen. De intussen gigantische database geeft belangrijke informatie in allerlei richtingen omdat je onmiddellijk ziet waar je als ziekenhuis en chirurg goed scoort en waar nog verbetering mogelijk is."

Wat leren jullie uit de vergelijkingen?

"Wij zijn anderhalf jaar geleden gestart met een innovatief project, het Efficient SurgerY (ESY-)concept. Het bijzondere aan dit concept, is dat het ons toegelaten heeft de efficiëntie van al de stappen van het operatie proces te optimaliseren. Het ESY-concept werd ontwikkeld door een andere Vlaamse start-up, MedEnvision. Het concept maakt gebruik van innovatieve instrumenten en afdekdoeken om het operatief trauma, de spierschade en het infectierisico nog verder

te minimaliseren. Dat blijkt ook uit onze follow-up data die we verzamelen via de Lynxcare technologie. Tevens worden de sterilisatie kosten gereduceerd en wordt de OK-verpleging nauw betrokken in het concept om de operatie zo maximaal mogelijk te standardiseren. Hierdoor is de operatietijd enorm afgenomen maar vermindert vooral ook het chirurgische trauma en optimaliseert het herstelproces. Het laat ons ook toe om jaarlijks bij een 200-tal patiënten twee heupprothesen te plaatsen tijdens één procedure. Voor deze bilaterale protheseoperaties is de operatietijd geminimaliseerd tot 1 à 1,5 uur. Dit is zeer kort, met alle voordelen van dien. We wensen goed te monitoren of we deze voordelen ook terugvinden in de patient reported outcome-parameters."

"De cijfers tonen aan dat wij in het ZOL zeer goed scoren en dus zeer kwaliteitsvolle zorg brengen. Uit de geregistreerde data weten we intussen dat wij in het ZOL minder dan de helft van de complicaties hebben in vergelijking met de benchmark. Ik leer uit de cijfers dat ik 90% kans heb dat een ingreep voor de plaatsing van een heupprothese perfect normaal verloopt, dat ik 9% kans heb dat er ergens toch wat ruglast of spierlast ontstaat en 0,8% kans heb dat een extra interventie nodig is tijdens of na de ingreep. Dat is heel belangrijke informatie in de opvolging maar ook om mee te geven aan patiënten voor zij beslissen een ingreep te ondergaan."

Prof. dr. Kristoff Corten

Artsenteam loco-regionale anesthesie

Groepstraining in kader van We Walk

Jullie spelen hiermee ook in op de vraag van de overheid om meer kwaliteitsvolle of evidence-based geneeskunde aan te bieden?

"Inderdaad. Met Lynxcare registreren we kwaliteit op onze eigen manier, zonder dat dit te fel interfereert met onze dagelijkse praktijk die heel erg druk is. We zijn hierin voorlopers in België want hiermee hebben we een geïntegreerd platform gemaakt waar patiënteneducatie en monitoring centraal staan."

Hoe verklaart u de goede resultaten?

"Dat wij bovengemiddeld en zelfs hoog scores, heeft ons inziens te maken met verschillende factoren en het geïntegreerde traject dat wij hebben uitgewerkt voor patiënten die een heupprothese krijgen. Belangrijke onderdelen hierin zijn het weWalk-programma, het ESY-concept, de innovatieve spiersparende techniek die we toepassen en tot slot de loco-regionale anesthesie waar we gebruik van maken."

Waaruit bestaat het weWalk-programma?

"In het weWalk-programma wordt de patiënt die een totale heupprothese ondergaat, beschouwd als een partner in zijn zorgtraject. Belangrijke principes in het programma zijn standaardisatie, groepsdynamiek en patiënteneducatie en -participatie. De standaardisatie is gebaseerd op evidentie, best practices en patiëntenverwachtingen."

"Concreet organiseren we infosessies voor patiënten die een heupprothese krijgen en hun familie. Hier krijgen ze uitleg over de ingreep, de anesthesie, de zorg en de revalidatie en worden hun vragen beantwoord. Uit de regelmatige bevestigingen die we hierover organiseren, blijkt dat 73% van de respondenten zeer tevreden is over de infosessies. Tweede luik van weWalk is de groepstraining met kinesisten en ergotherapeuten die we inrichten voor patiënten tijdens hun revalidatie in het ziekenhuis. Be-doeling is dat patiënten hun ervaringen met elkaar delen en elkaar steunen waardoor ze uiteindelijk ook sneller naar huis kunnen. 74% van de respondenten is tevreden over deze groepstraining."

Waaruit bestaat de spiersparende techniek die jullie toepassen met het ESY-concept?

"Klassiek benadert de chirurg het heupgewricht langs opzij of langs achter voor het plaatsen van een prothese. Bij de spiersparende techniek gaat de chirurg naar het gewricht langs de voorzijde wat toelaat de spieren rondom het heupgewricht volledig te sparen. De techniek werd op punt gesteld in het kader van mijn doctoraatsthesis en wordt binnen onze dienst toegepast voor al onze spiersparende heupoperaties die nu worden uitgevoerd volgens het ESY-concept. Dit noemen we nu de Efficient Direct Anterior (EDA) hip. Door de standaardisatie van het operatief proces, is elke stap van de operatie op voorhand perfect gekend voor het team. Hierdoor wordt het operatief trauma voor de patiënt geminimaliseerd. Dit verklaart de lage complicatie kans, het lage risico op infecties en de 90% kans op een zeer vlotte revalidatie zonder enige residuele last. Chirurgen van over de hele wereld komen naar het ZOL om de innovatieve techniek met het ESY-concept te leren."

Ander voordeel waarover u sprak is dat jullie opereren onder loco-regionale anesthesie?

"Door de operaties uit te voeren onder loco-regionale anesthesie worden heel wat problemen en neveneffecten voorkomen die wel kunnen optreden bij algemene anesthesie. De loco-regionale anesthesie in het ZOL wordt uitgevoerd door een zeer professioneel expertteam van anesthesisten en verpleegkundigen onder leiding van prof. dr. Hadzic, die hiervoor vanuit de Verenigde Staten aangetrokken werd."

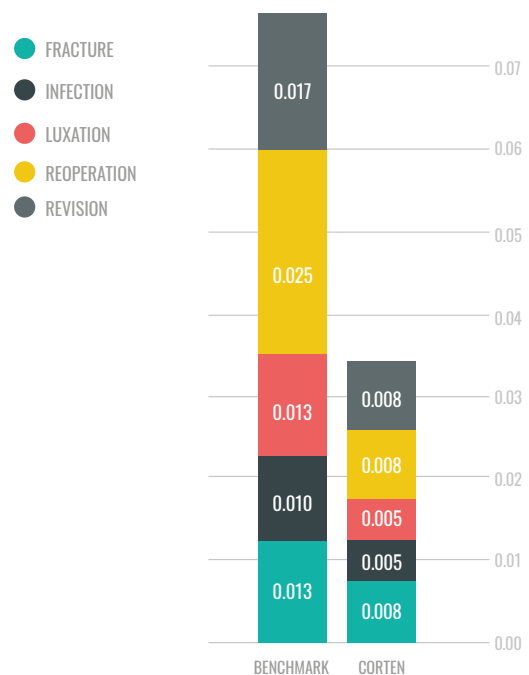
De Efficient Direct Anterior (EDA) hip is een innovatieve optimalisatie van de Direct Anterieure operatie techniek om totale heup prothesen te plaatsen en dit door de integratie van het ESY-concept in het operatie proces. Het ESY-concept maakt o.a. gebruik van innovatieve instrumenten zoals de Gripper (MedEnvision). De Gripper (wit instrument op de foto's) houdt de wondhaken perfect stabiel tijdens de procedure zodat de spierschade tot een absoluut minimum wordt herleid. Tevens heeft de chirurg tijdens de ganse procedure een perfect zicht op de operatiewonde zodat de prothesecomponenten optimaal kunnen geplaatst worden. Dit alles leidt tot een lagere complicatiekans en ondersteunt een optimale revalidatie.

“Met loco-regionale anesthesie verloopt het pijnmanagement beter en is het risico op post-operatieve complicaties zoals een myocardinfarct, een opname op intensieve zorgen of zelfs overlijden substantieel lager. Dit is een belangrijk voordeel, zeker voor een oudere bevolking.”

De prima resultaten zijn dus in het feite het resultaat van een goede samenwerking tussen de verschillende zorgverleners tijdens het zorgtraject?

“Wij brengen een geïntegreerd verhaal waarbij anesthesie, chirurgie, verpleging, paramedici en Lynxcare allemaal samenwerken om de kwaliteit te verbeteren. Gevolg is dat het merendeel van onze patiënten zeer tevreden is en dat de ligduur van onze heupprothesechirurgie patiënten gigantisch afgenomen is ten opzichte van het Belgisch gemiddelde. Onze gemiddelde hospitalisatieduur voor een heupprothese ligt 46% lager dan in de rest van België, afhankelijk van de leeftijd en de voorgeschiedenis van de patiënt. De meeste patiënten jonger dan 75 jaar kunnen na 2 nachten het ziekenhuis veilig verlaten.”

“De collega’s kniechirurgen werken op dezelfde geïntegreerde manier als wij. Ook zij zullen in de nabije toekomst starten met kwaliteitsmetingen via Lynxcare.”

De Efficient Direct Anterior (EDA) heupprocedures in het ZOL werden geëvalueerd en vergeleken met de benchmark database met duizenden patiënten, behandeld in 8 ziekenhuizen. De complicaties bij de EDA-heup waren significant lager dan de benchmark.

Meer info:
www.esy-concept.com